

مجله پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
دوره ۳۲ شماره ۵ آذر و دی ۱۳۸۹ صفحات ۳۶-۳۱

تعیین حساسیت بیماران مبتلا به آسم و رینیت آلرژیک به مایتهای گرد و غبار خانگی

محمدحسن حجتی: گروه انگل شناسی و قارچ شناسی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات بیماریهای عفونی و گرم‌سیری، دانشگاه علوم پزشکی تبریز؛ نویسنده رابط E-mail: mh_hodjati@yahoo.co.uk

بدرالسادات رهنما: گروه ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نواب موسوی: گروه انگل شناسی و قارچ شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

محمد اسماعیل حجازی: گروه داخلی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات سل و بیماریهای ریوی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

محمد رضا بنیادی: گروه ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

حسین کوشاور: گروه آمار حیاتی و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

افسانه دولتخواه: گروه انگل شناسی و قارچ شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دریافت: ۸۸/۰۵/۲۸، پذیرش: ۸۸/۱۰/۲۸

چکیده

زمینه و اهداف: در بین مایتهای گرد و غبار خانگی *Dermatophagoides pteronyssinus* و *Dermatophagoides farinae* در نقاط مختلف دنیا نقش مهمی بعنوان آلرژن در رابطه با آسم، رینیت آلرژیک و سایر بیماریهای آلرژیک ایفا می‌کنند. از این‌رو در این مطالعه حساسیت بیماران آسم و رینیت آلرژیک به مایتهای گرد و غبار خانگی در شهر تبریز مورد مطالعه قرار گرفته است.

روش بررسی: سرم خون ۱۰۱ بیمار دارای سابقه بیماری آلرژیک که توسط پزشک متخصص معرفی شده بودند از نظر وجود E (IgE) اختصاصی علیه مایتهای گرد و غبار خانگی با روش ایمونولوژیکی Radio Allergo Immuno Sorbent Test, RAST مورد آزمایش قرار گرفتند.

یافته ها: از ۱۰۱ بیمار، ۶۰ نفر (۵۹/۴۱٪) فقط دارای آسم، ۱۵ نفر (۱۴/۸۵٪) فقط دارای رینیت آلرژیک و ۲۶ نفر (۲۵/۷۴٪) دارای سابقه هر دو بیماری بودند. از ۱۰۱ بیمار فوق الذکر سرم خون ۱۱ نفر (۱۰/۸۹٪) علیه مایتهای گرد و غبار خانگی IgE⁺ تشخیص داده شدند.

نسبت حساسیت بیماران به آلرژنهای *D. pteronyssinus* و *D. farinae* به ترتیب ۷/۷۹٪ و ۲/۹۷٪ بود. در بین افراد کترل که از نظر جنس و سن با بیماران جور بودند فقط ۷ مورد (۷٪) IgE⁺ تشخیص داده شدند. نسبت حساسیت در افراد کترل به مایتهای *D. pteronyssinus* و *D. farinae* به ترتیب ۰/۵٪ و ۰/۲٪ بود.

نتیجه گیری: رابطه معنی داری بین گروه های سنی و موارد IgE⁺ ضد مایت، جنس و موارد IgE⁺ و بالاخره بیماری آلرژیک و نوع مایت وجود ندارد. یکی از دلایل مهم در پائین بودن میزان حساسیت بیماران آلرژیکی به مایتهای گرد و غبار خانگی در این مطالعه در مقایسه با مطالعات انجام گرفته قبلی در جهان پایین بودن میانگین رطوبت نسبی می باشد.

کلید واژه: درماتوفاگوئیدس پترونیسینوس، درماتوفاگوئیدس فارینه، آسم، رینیت آلرژیک، مایتهای گرد و غبار خانگی

مقدمه

غیر فصلی، درماتیت آلرژیک، رینیت چشمی و کهیر وجود دارد (۱۱،۱۰،۱۱،۱۴،۱۵). مطالعات اخیر حاکی از وجود آلرژنهای فعلی با خاصیت آنژیمی در مدفوع مایتها می‌باشد. این آلرژنهای شامل Glutathione Cysteine proteinase و Serine proteinase – S – transferase – می‌باشند (۱۱،۱۰،۱۱،۱۵). این پروتئینها بطور فعلی در مدفوع مایت باقی می‌مانند و دارای پتانسیل عبور از موانع بافتی مخاطی می‌باشند (۱۱). این مواد می‌توانند در صورت استنشاق توسط افراد حساس باعث بروز زخم در ریه‌ها شوند.

مایتهای گرد و غبار خانگی از خانواده پتر و گلیفیده بعنوان مهمترین عامل خطر عامل آلرژنها در محیط های بسته شناخته شده‌اند (۱-۶). سه گونه *Dermatophagoides farinae* و *Euroglyphus magnei* و *Dermatophagoides pteronyssinus* بعنوان منابع اصلی آلرژنهای در گرد و غبار خانه ها گزارش شده‌اند (۷-۱۱)، هرچند گونه‌های دیگر مایتها نیز به نسبتهای مختلف و با اهمیت کمتر مطرح می‌باشند (۱۲ و ۱۳). مستندات زیادی مبنی بر اهمیت آلرژنهای مایت در اتیولوژی آسم آلرژیک، رینیت آلرژیک

از آنجاییکه اهمیت مایتهای گرد و غبار خانگی در ارتباط با بیماران آلرژیک در ایران و بویژه در شهر تبریز کمتر مطالعه شده است، در مطالعه حاضر حساسیت بیماران آسم و رینیت آلرژیک به مایتهای گرد و غبار خانگی در شهر تبریز با روش ایمونولوژیکی RAST(Radio Allergo Immuno Sorbent Test) مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش ها

مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی است. حجم نمونه با توجه به نتایج تحقیقات انجام یافته قبلی و تعیین حساسیت ۸۷٪ بیماران و با در نظر گرفتن $d=7$ و اهداف طرح که تعیین حساسیت بیماران آسم و آلرژیک به مایتهای گرد و غبار خانگی بود محاسبه شده است که بر اساس این محاسبه ۸۹ نفر برآورد شد که برای اطمینان بیشتر در مورد بیماران به ۱۰۱ و در گروه کنترل به ۱۰۰ نفر افزایش دادیم.

انتخاب و معروفی بیمار توسط پزشک متخصص انجام گرفت. معیار مورد استفاده برای تشخیص آسم توسط پزشک متخصص بر American Thorax Society, اساس تعریف و معیار تشخیصی Guide Line Gina ATS بود.

پزشک همکار طرح، بیماران آسمی و رینیت آلرژیک را بدون توجه به سن و جنس آنها معروفی می نمود که پس از تکمیل چک لیستی که شامل برخی مشخصات بیمار، سن، جنس، شغل، سطح تحصیلات، آدرس، سابقه بیماری آلرژیک و ... بود به میزان ۲cc از بیمار خون تهیه می شد و سرم خون تا زمان آزمایش در فریزر -۲۰ درجه سانتی گراد نگهداری می شد. پس از تهیه نمونه های بیماران آلرژیکی (آسم و رینیت آلرژیک) به تعداد آنها از بیماران غیرآلرژیکی که از نظر سن و جنس با بیماران جور بودند نمونه خون تهیه شد.

جهت بررسی آنتی بادیهای (IgE) اختصاصی ضد مایت در سرم بیماران و افراد کنترل از کیت شرکت Allergopharma با شماره رفانس ۳۶۰۲۰ استفاده شد که اساس انجام تست بشرط زیر بود:

اندازه گیری کمی IgE اختصاصی در سرم علیه مایت با روش سنجش آنزیمی غیر رقابتی انجام گرفت بطوریکه دو فاز جامد دیسک کاغذی آغاز شده به مواد شیمیایی فعال بصورت کوالان با آلرژنهای باند شد. یک دیسک آلرژن با سرم بیمار انکویه شدتا که IgE اختصاصی آلرژنهای به آرژنهای خاص روی دیسک باند شوند. سپس سرهای اضافی با شستشو از محیط خارج شدند. در مرحله بعد صورت سرهای اضافی با آنژیم بر روی دیسکهای آلرژن Anti-IgE انسانی کوژنوج که با آنژیم بر روی دیسکهای آلرژن اضافه شدند تا با کمپلکس IgE آلرژن اتصال یابد. مجدداً آنتی بادیهای اضافی و باند نشده شسته شد و در مرحله بعد محلول سویسترا به محیط واکنش اضافه گردید (پارانیترو فنیل فسفات) که در صورت وجود آنژیم آلکالین فسفاتاز (کمپلکس شده با آلرژن - IgE اختصاصی) تولید رنگ می کند که رنگ حاصله با استفاده از

ریههای آسیب دیده بوسیله این آنزیمها مستعد آلوده شدن به محدوده وسیعی از ارگانیسمهای بیماریزای دیگر نظیر رینوویروسها، باکتریها و یا آلرژنهای دیگر می گردد (۱۱، ۱۷).

بنابراین، توصیه های مبنی بر کاهش مایت و آلرژن در درمان بیماران حساس شده به مایت باستی جدی تلقی گردند.

اندازه گیری IgE اختصاصی علیه مایتهای گرد و غبار خانگی در سرم خون بیماران بویژه در مورد دو گونه ای که از گسترش فراوانتری برخوردارند یکی از راههای تعیین حساسیت بیماران آلرژیکی به این مایتها می باشد.

در سنگاپور نسبت حساسیت بیماران آسم و رینیت آلرژیک به مایتهای D. farinae و D. pteronyssinus Prick Test، از طریق Skin SPT به ترتیب ۹۳/۴٪ و ۹۲/۳٪ گزارش شده است (۱۸). در بررسیهای انجام گرفته در چین، هنگ کنگ و مالزی نیز نتایج مشابهی گزارش شده است (۱۹).

در جزیره Muritius در غرب اقیانوس هند ۶۱٪ از سرم خون بیماران آلرژیکی حاوی آنتی بادی علیه مایتهای گرد و غبار خانگی D. pteronyssinus و D. farinae بوده اند (۲۰). در هنگ کنگ ۹۷٪ از بیماران با رینیت مزمن دارای واکنش مشیت به حداقل یک آلرژن از ۵ آرژن (مایتهای گرد و غبار خانگی، سوسکهای حمام، گربه، سگ و گوکها) آزمایش شده بودند که شایعترین آلرژن در بین آنها، مایتهای گرد و غبار خانگی بودند (۲۱).

در تایپه میزان IgE ضد مایت با افزایش سن هم در شهر و هم در منطقه روتایپی افزایش نشان داده است. بیشترین درصد IgE⁺ ضد مایت در گروه سنی ۸-۱۲ سال بوده است (۹۸/۳٪ و ۶۴/۲٪) به ترتیب در شهر تایپه و منطقه روتایپی). این بررسی نشان داده است که نسبت حساسیت کودکان در مناطق شهری به مایتهای گرد و غبار خانگی بیشتر از مناطق روتایپی است (۲۲).

در ترکیه ۶۱/۲۲٪ از ۴۹ بیمار آلرژیکی که با استفاده از آنتی ژن مایتهای D. farinae و D. pteronyssinus مورد گزارش شده اند (۲۳).

در استرالیا حساسیت به مایتهای گرد و غبار خانگی قوی ترین رابطه غیر وابسته با بیماری آسم داشته است و قدرت حساسیت به مایتهای گرد و غبار خانگی در افزایش خطر ابتلا به بیماریهای تنفسی و آسم را مورد تأیید قرار داده است (۲۴).

در کشور کویا ۸۷ و ۸۳ درصد بیماران آسمی مورد مطالعه به ترتیب دارای آنتی بادی (IgE) اختصاصی ضد مایت علیه D. farinae و D. pteronyssinus بودند و نقش آنها در بروز بیماری مورد تأکید قرار گرفته است (۱۲).

بررسی آنتی بادیهای اختصاصی ضد مایتهای D. farinae و D. pteronyssinus در سرم خون بیماران مبتلا به آلرژی در شهر تبریز و مشهد (در هر شهر ۲۲ بیمار) که از طریق تست پوستی پریک مشخص شده بودند، نشان داده است که در مشهد و تبریز به ترتیب ۳۱/۸٪ و ۱۹٪ از بیماران IgE⁺ بودند (۳۳).

IgE⁺ تشخیص داده شدند (جدول شماره ۱). از ۷ مورد IgE⁺ در گروه کنترل ۵ مورد دارای آنتی بادی بر علیه D. pteronyssinus و ۲ مورد دارای آنتی بادی بر علیه D. farinae بودند (جدول شماره ۲). یکی از افراد کنترل برای هر دو گونه مایت IgE⁺ گزارش شده است. نسبت حساسیت در افراد گروه کنترل به مایتهای D. farinae و D. pteronyssinus به ترتیب ۵٪ و ۲٪ بود (جدول شماره ۳). در بیماران آلرژیک، گروه سنی ۳۱-۵۰ سال با ۷ مورد بیشترین تعداد موارد IgE⁺ را بخود اختصاص داد و گروههای سنی ۳۰-۵۰ سال و ۵۱-۸۰ سال هر کدام با دو مورد در مرتبه بعدی قرار داشتند. در گروه کنترل نیز گروه سنی ۵۱-۸۰ با سه مورد IgE⁺ بیشترین موارد را به خود اختصاص داد (جدول شماره ۱). از تعداد کل موارد IgE⁺ ۶۴/۶۳٪ (۷ بیمار) به بیماران آسمی تعلق داشت در حالیکه بیماران مبتلا به آسم و رینیت آلرژیک و بیمارانی که فقط مبتلا به رینیت آلرژیک بودند به ترتیب ۲۷/۲۷٪ (۳ بیمار) و ۹/۹٪ (۱ بیمار) از موارد IgE⁺ را به خود اختصاص دادند. بعلت کم بودن موارد مثبت در آزمایشات سروولوژیک، تست χ^2 نمی‌تواند نتیجه قابل اعتمادی ارائه کند ولی با قضاوت از روی در صدهای متوجه از جداول، بظاهر می‌توان گفت که رابطه معنی داری بین گروههای سنی و موارد IgE⁺ نوع بیماری آلرژیک وجود RAST مثبت مایت و نهایتاً بیماری آلرژیک و نوع مایت وجود ندارد. نتایج مطالعه ما نشان داد که اختلاف معنی داری بین جنس در بیماران IgE⁺ ضد مایت وجود نداشت ($p = .۰۵/۰۵$)، ولی گروه سنی ۳۱-۵۰ سال که ۴۸/۵۱ درصد بیماران آلرژیک مورد مطالعه را تشکیل می‌دادند، بالاترین میزان بیماران با IgE⁺ ضد مایت را شامل می‌شدند تشکیل می‌دادند (۶۳/۶۲٪ درصد). گونه غالب مایت در مطالعه حاضر D. pteronyssinus بود که ۶۶/۶۶٪ نمونه‌های مثبت را تشکیل می‌داد. میانگین درجه حرارت و درصد رطوبت نسبی در خانه بیماران IgE⁺ در هنگام تهیه نمونه‌های گرد و غبار به ترتیب $28 \pm 2/۳$ درجه سانتی گراد و $47 \pm 8/۳۵$ درصد بودند. این اعداد در مورد گروه کنترل به ترتیب $26/۸۵ \pm 2/۳۴$ درجه سانتی گراد و $40 \pm 1/۳۴$ درصد می‌باشند. اختلاف معنی داری از نظر میانگین درجه حرارت در خانه بیماران و گروه کنترل وجود نداشت ($p = .۰/۲۸$). در حالیکه از نظر میانگین درصد رطوبت نسبی در خانه بیماران و افراد کنترل این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار بود ($p = .۰/۰۲$).

یک فوتومتر اندازه‌گیری و در مقایسه با استانداردهای مختلف سنجیده و تعیین کمیت شدند. آزمایش سروولوژیک بر اساس پروتکل ارائه شده در بروشور شرکت سازنده کیت (شرکت Allergopharma با شماره رفرانس ۳۶۰۲۰) انجام شد. نمونه‌های گرد و غبار از منازل بیماران و یا افراد گروه کنترل که در آزمایش سروولوژیکی IgE⁺ تشخیص داده شده بودند، از کفپوشاهای اطاق خواب و تشك مورد استفاده آنها جمع آوری شد. روش تفصیلی جمع آوری گرد و غبار و نتایج حاصل از مطالعه آنها در این مقاله آورده نشده‌اند. برای بررسی ارتباط بین گروه‌های سنی و موارد آورده نشده‌اند. برای بررسی ارتباط بین IgE⁺ ضد مایت، جنس و موارد IgE⁺ و بالاخره بیماری آلرژیک و نوع مایت از تست آماری χ^2 و با آزمون دقیق فیشر استفاده شد. برای بررسی ارتباط بین میانگین درجه حرارت و رطوبت نسبی هوا در خانه بیماران آلرژیک و خانه افراد گروه کنترل از آزمون تی برای گروههای مستقل استفاده شد. در این مطالعه از نرم افزار آماری SPSS.15 استفاده گردید و مقدار کمتر از ۰/۰۵ از لحاظ آماری معنی دار تلقی گردید.

یافته‌ها

جدول شماره ۱ که توزیع فراوانی بیماران و افراد گروه کنترل را به تفکیک گروههای سنی و نتایج آزمایش ایمنولوژیک RAST نشان می‌دهد. گروه سنی ۳۱-۵۰ سال بیشترین تعداد بیماران (۴۸/۵۱٪) معروفی شده را به خود اختصاص داده اند. درصد بیماران مؤنث و ۶۳/۶۴٪ درصد آنها مذکور بودند.

از ۱۰۱ بیمار معروفی شده توسط پزشک متخصص که دارای سابقه بیماری آلرژیک بودند ۶۰ نفر (۴۱/۵۹٪) از آنها فقط دارای آسم، ۱۵ نفر (۸۵/۱۴٪) فقط دارای رینیت آلرژیک و ۲۶ نفر (۷۴/۲۵٪) هم دارای سابقه هر دو بیماری بودند (جدول شماره ۲). از ۱۰۱ بیمار فوق الذکر سرم خون ۱۱ نفر (۸۹/۱۰٪) دارای آنتی بادی علیه مایتهای گرد و غبار خانگی بودند و IgE⁺ تشخیص داده شده اند. از ۱۱ مورد دارای آنتی بادی بر علیه D. pteronyssinus و ۳ مورد دارای آنتی بادی علیه D. farinae (جدول شماره ۳).

نسبت حساسیت بیماران به آلرژنهای D. pteronyssinus و D. farinae به ترتیب ۹۲/۷٪ و ۷/۹٪ بودند. در بین افراد گروه کنترل که از نظر جنس و سن با بیماران جور بودند، فقط ۷ مورد (۷٪)

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی بیماران و افراد کنترل به تفکیک گروههای سنی و نتایج تست RAST

RAST						RAST					
تعداد کل کنترل			تعداد کل بیماران			گروههای سنی			تعداد کل کنترل		
مذکور	مؤنث	IgE ⁺ ضد مایت	مذکور	مؤنث	جمع	مذکور	مؤنث	جمع	مذکور	مؤنث	جمع
۰	۲		۱۲	۱۴	۲۶	۱	۱	۲۴	۱۴	۱۰	۰-۳۰
۲	۰		۱۸	۳۲	۵۰	۳	۵۲	۳۵	۱۷	۳۱-۵۰	
۱	۲		۱۰	۱۴	۲۴	۱	۱	۲۵	۱۵	۱۰	۵۱-۸۰
۴۰	۶۰	۱۰۰	۴۰	۶۰	۱۰۰	۵	۱۰۱	۶۴	۳۷	جمع	

جدول شماره ۲ : توزیع فراوانی افراد بر اساس نوع بیماری و نتایج تست RAST

IgE ضد مایت			نوع بیماری
جمع	IgE منفی	IgE مثبت	
۶۰	۵۳	۷	آسم
۱۵	۱۴	۱	رینیت آرژیک
۲۶	۲۳	۳	آسم و رینیت آرژیک
۱۰۱	۹۰	۱۱	جمع

جدول شماره ۳ : توزیع فراوانی بیماران و افراد کنترل با IgE^+ ضد مایت به تفکیک گونه مایت بر اساس تست RAST

گونه مایت		D. farinae	D. pteronyssinus	تعداد کل موارد IgE^+	بیماران	کنترل
درصد	تعداد	درصد	تعداد			
۲۸/۲۷	۳	۷۲/۷۲	۸	۱۱		
۲۸/۵۷	۲*	۷۱/۴۳	۵	۷		

یکی از افراد کنترل برای هر دو گونه مایت مثبت گزارش شده است.

بحث

ابتدا از طریق تست پوستی پریک که در آن از آرژنهای اختصاصی مایتها استفاده می‌شود غربال شده‌اند و سپس سرم خون آنها بوسیله تست RAST مورد بررسی قرار گرفته است در حالیکه در مطالعه حاضر بیماران صرفا بر اساس علائم بالینی آرژیک انتخاب شده‌اند. مقدار عددی IgE اختصاصی ضد مایت در بیماران مورد مطالعه علیه D. pteronyssinus بین ۰/۱۰-۰/۳۷ IU/ml موردنظر است. این مقدار در مورد D. farinae بین ۰/۱۶-۰/۵۵ IU/ml ثبت گردید.

مقدار IgE اختصاصی ضد مایتها گرد و غبار خانگی لازم برای بروز آرژی نسبت به D. pteronyssinus مساوی و یا بالاتر از ۳۵۰ بر آورد شده است (۲۸) در حالیکه در بیماران مورد مطالعه ما این رقم بسیار پائین و بطور متوسط ۰/۷۲ IU/ml و ۰/۳۰ IU/ml به ترتیب در مورد D. pteronyssinus و D. farinae بود.

در این مطالعه رطوبت نسبی هوا در خانه بیماران آرژیک IgE^+ که نمونه‌های گرد و غبار از آنها تهیه شده بود بین ۳۴-۵۶ درصد و در خانه افراد IgE^+ گروه کنترل بین ۳۸-۴۲ درصد بود. میانگین رطوبت نسبی هوا در خانه بیماران و افراد کنترل به ترتیب 40 ± 40 و 47 ± 83 درصد بود.

گزارش شده است که معمولاً مایتها در خانه هاییکه رطوبت نسبی هوا در آنها کمتر از ۴۵٪ است رشد نمی‌کنند و جمعیت مایتها معمولاً با افزایش رطوبت نسبی هوا افزایش می‌یابد (۲۹ و ۳۰).

نتیجه گیری

نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که ارتباطی بین آرژنهای مایتها گرد و غبار خانگی و بروز آسم و رینیت آرژیک در تبریز پیدا نشد.

مایتها گرد و غبار خانگی نقش مهمی بعنوان آلرژن در رابطه با آسم، رینیت آرژیک و سایر بیماریهای آرژیک ایفا می‌کنند. هرچند بیماریهای آرژیک قویاً در ارتباط با زنگیک می‌باشد (۲۶-۲۷) بسیاری از فاکتورهای محیطی در ایجاد و تشید آسم در ارتباط می‌باشند. اخیراً نقش رسیک فاکتورهای محیطی بویژه در منازل مورد تأکید قرار گرفته‌اند. این رسیک فاکتورها شامل رطوبت، سطح بالای گرد و غبار، هجوم آفتها و وجود حیوانات اهلی در منازل می‌باشند. مایتها گرد و غبار خانگی بعنوان شایعترین آلرژن متقاله بوسیله هوا در بسیاری از کشورها شناخته شده است (۲۲، ۲۱).

تعیین میزان سطح IgE اختصاصی در سرم بیماران یکی از روش‌های تشخیصی آرژنهای مسئول بروز علائم آرژیک در بیماران می‌باشد، هر چند این روش در مقایسه با روش SPT روشی پر هزینه و وقت گیر است. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که نسبت حساسیت بیماران آرژیک به مایتها گرد و غبار خانگی ۱۰/۸۹٪ می‌باشد. نسبت حساسیت این بیماران به D. pteronyssinus به ترتیب ۷/۹۲٪ و ۲/۹۷٪ می‌باشد که در مقایسه با مطالعات قبلی در نقاط مختلف جهان که این نسبت را بین ۶۱-۹۳٪ گزارش کرده اند بسیار پائین است. حساسیت به مایتها گرد و غبار خانگی در مطالعه دیگری که در تبریز و مشهد انجام گرفته به ترتیب ۱۹ و ۳۱/۸ درصد گزارش شده است که تأییدی بر پائین بودن میزان حساسیت بیماران آرژیک به مایتها گرد و غبار خانگی در تبریز می‌باشد (۲۵). علت افزایش حدود ۸ درصدی حساسیت به مایتها گرد و غبار خانگی در این مطالعه در مقایسه با مطالعه حاضر ممکن است به این صورت توجیه شود که در مطالعه قبلی (۲۵) بیماران آرژیک

بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که میزان حساسیت بیماران آلرژیک به مایتهاي گرد و غبار خانگی در تبریز در مقایسه با مطالعات انجام شده در نقاط مختلف دنیا بسیار پائین است و احتمالاً مایتهاي گرد و غبار خانگی نقش ناچیزی در بروز آسم، رینیت آلرژیک و یا سایر بیماریهاي آلرژیک در این منطقه ایفا می‌کنند که بعلت رطوبت پائین هوا و عدم وجود شرایط مناسب برای رشد مایتها در تعداد زیاد می‌باشد.

تقدیر و تشکر

از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز که با حمایت مالی خود امکان انجام این تحقیق را فراهم نمودند، سپاسگزاری می‌شود.

میانگین رطوبت نسبی هوا در خانه بیماران و افراد گروه کنترل به ترتیب کمی بالاتر و پائین تر از حداقل میزان رطوبت لازم برای رشد مایتها است. این اعداد اختلاف فاحشی با رطوبت نسبی ۷۰-۸۰ درصد که مناسبترین میزان رطوبت برای رشد مایتها است، دارد.

میانگین درجه حرارت خانه بیماران IgE^+ و افراد گروه کنترل به ترتیب $23 \pm 26/8$ و 28 ± 234 درجه سانتیگراد بود که در صورت وجود رطوبت بالا مناسبترین درجه حرارت برای رشد مایتها می‌باشد. بنابر این به نظر می‌رسد که رطوبت پائین خانه‌ها چه در گروه بیماران آلرژیک و یا افراد گروه کنترل یکی از دلایل اصلی پائین بودن درصد خانه‌هایی است که در گرد و غبار جمع آوری شده از آنها، مایتهاي گرد و غبار خانگی رديابی شده‌اند.

References:

1. Arlain LG. House-dust-mites allergens. A review. *Exp Appl A carol* 1991; **10**: 167-186.
2. Boulet LP, Turcotte H, Laprise C, Lavertu C, Bedard PM, Lavoie A. Comparative degree and type of sensitization to common indoor and outdoor allergens in subjects with allergic rhinitis and/or asthma. *Clin Exp Allergy* 1997; **27**: 52-59.
3. Chew FT, Lim SH, Goh DY, Lee BW. Sensitization to local dust mite fauna in Singapore. *Allergy* 1999; **54**: 1150-1159.
4. Chowdhury I, Chatterjee BP. The immunological and clinical effects of immunotherapy in patients suffering from house dust allergy. *Ann Agric Environ Med* 1999; **6**: 91-99.
5. Fain A, Guerin B, Hart BJ. Mites and Allergic Disease. *Allerbio Varennes en Argonne* 1990;
6. Korsgaard J. Epidemiology of house-dust mites. *Allergy* 1998, **53 Suppl 48**: 36-40.
7. Arlian LG, Rapp CM, Fernandez-Caldas E. Allergenicity of *Euroglyphus maynei* and its cross-reactivity with *Dermatophagoides* species. *J Allergy Clin Immunol* 1993; **91**: 1051-1058.
8. Arlian LG, Vyszenski-Moher DAL, Fernandez-Caldas E. Allergenicity of the mite, *Blomia tropicalis*. *J Allergy Clin Immunol* 1993; **91**: 1043-1050.
9. Colloff MJ. A review of the biology and allergenicity of *Euroglyphus maynei* (Cooreman, 1950) (Acari: Pyroglyphidae). *Exp Appl Acarol* 1991; **11**: 177-198.
10. Pauli G, Quoix E, Hedelin G, Bessot JC, Ott M, Dietemann A. Mite allergen content in mattress dust of Dermatophagoides-allergic asthmatics/rhinitics and matched controls. *Clin Exp Allergy* 1993; **23**: 606-611.
11. Robinson C, Kalsheker NA, Srinivasan N, King CM, Garrod DR, Thompson PJ. On the potential significance of the enzymatic activity of mite allergens to immunogenicity. Clues to structure and function revealed by molecular characterization. Review. *Clin Exp Allergy* 1997; **27**: 10-21.
12. Ferrández R, Casas R, Dreborg S. Sensitization to *Dermatophagoides siboney*, *Blomia tropicalis*, and other domestic mites in asthmatic patients. *Allergy* 1996; **51(7)**: 501-505.
13. Puerta L, Fernández-Caldas E, Lockey RF, Caraballo LR. Mite allergy in the tropics. Sensitization to six domestic mite species in Cartagena, Colombia. *J Investig Allergol Clin Immunol* 1993; **3(4)**: 198-204.
14. Bronswijk JEMH Van, Schober G. Management of mite development in the home. In: *The Acari Reproduction, Development and Life-History Strategies*. (Schuster R, Murphy PW, eds). London, Chapman & Hall, 1991; 507-516.
15. Platts-Mills TAE, Thomas WR, Aalberse RC, Vervloet D, Chapman MD. Dust mite allergens and asthma: Report of a Second International Workshop. *J Allergy Clin Immunol* 1992; **89**: 1046-1060.
16. Hewitt CR, Foster S, Phillips C, Horton H, Jones RM, Brown AP. Mite allergens: significance of enzymatic activity. *Allergy* 1998; **53 Suppl 48**: 60-63.
17. Maruo K, Akaike T, Matsumara Y, Kohmoto S, Inada Y, Ono T. Triggering of the vascular permeability reaction by activation of the Hageman factor-prekallikrein system by house dust mite proteinase. *Biochim Biophys Acta* 1991; **1074**: 62-68.
18. Chew FT, Lim SH, Goh DY, Lee BW. Sensitization to local dust-mite fauna in Singapore. *Allergy* 1999; **54(11)**: 1150-1159.

19. Leug R, Ho P, Lam CW, Lai CK. Sensitization to inhled allergens as a risk factor for asthma and allergic diseases in a Chinese population. *J Allergy Clin Immunol* 1997; **99**: 594-599.
20. Guerin B, Levy DA, Lemao J, Leynadier F, Baligadoo G, Fain A. The house dust mite Dermatophagoides pteronyssinus is the most important allergen on the island of Mauritius. *Clin Exp Allergy* 1992; **22**(5): 533-539.
21. Yuen AP, Cheung S, Tang KC, Ho WK, Wong BY, Cheung AC. The skin prick test results of 977 patients suffering from chronic rhinitis in Hong Kong. *Hong Kong Med J* 2007; **13**(2): 131-136.
22. Chang JW, Lin CY, Chen WL, Chen CT. Higher incidence of Dermatophagoides pteronyssinus allergy in children of Taipei city than in children of rural areas. *J Microbiol Immunol Infect* 2006; **39**(4): 316-320.
23. Atambay M, Aycan OM, Yoloğlu S, Karaman U, Daldal N. The relationship between the skin allergy test and house dust mites. *Turkiye Parazitol Derg* 2006; **30**(4): 327-329.
24. Peat JK, Woolcock AJ. Sensitivity to common allergens: relation to respiratory symptoms and bronchial hyper-responsiveness in children from three different climatic areas of Australia. *Clin Exp Allergy* 1991; **21**(5): 573-581.
25. Sadeghi Shabestari M. Comparative study of frequency of mite allergens in the homes of allergic patients in Mashhad and Tabriz. Thesis for the degree of subspecialty in Clinical Immunology, Allergy. Mashhad University of Medical Sciences 2006. (Persian).
26. Litonjua AA, Garey VJ, Burge HA, Weiss S T, Gold DR. Parental history and the risk for childhood asthma. Does mother confer more risk than father? *Am J Respir Crit Care Med* 1998; **158**: 176-181.
27. El-Sharif N, Abdeen Z, Barghuthyy F, Nemery B. Familial and environmental determinants for wheezing and asthma in a case-control study of school children in Palestine. *Clin Exp Allergy* 2003; **33**: 176-186.
28. Hallas TE, Gislason D, Björnsdottir US, Jörundsdottir KB, Janson C, Luczynska CM. Sensitization to house dust mites in Reykjavik, Iceland, in the absence of domestic exposure to mites. *Allergy* 2004; **59**(5): 515-519.
29. Arlian LG, Neal JS, Bacon SW. Survival, fecundity and development of Dermatophagoides farinae (Acari: Pyroglyphidae) at fluctuating relative humidity. *J Med Entomol* 1998, **35**: 962-966.